

**Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție
Sesiunea aprilie – septembrie 2023**

Comisia de evaluare pentru Secția Penală

RAPORT DE EVALUARE

Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 14 alin. (8) din Regulamentul privind concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1057/06.04.2023, în urma evaluării hotărârilor judecătorești redactate de către candidat:

CANDIDAT: COD 1042

I. Documentele supuse evaluării:

- 30 de hotărâri judecătorești redactate de către candidat, transmise în condițiile art. 12 alin. (8) din Regulamentul de concurs, respectiv: 14 decizii pronunțate în apel, 2 decizii în apel la revizuire, o decizie pronunțată într-un apel inadmisibil, o încheiere pronunțată într-o plângere împotriva soluției de renunțare la urmărirea penală, două sentințe pronunțate în procedura punerii în executare a mandatului european de arestare, o sentință de preluare de către autoritățile judiciare române a urmării penale, o încheiere de verificare a măsurii preventive, o sentință și 2 decizii în materia executării pedepsei, o sentință de reabilitare judecătorească, o încheiere a judecătorului de cameră preliminară cu obiect confirmarea redeschiderii urmării penale, o decizie în contestație la ridicarea măsurii asigurătorii, o încheiere pronunțată în contestație în procedura de cameră preliminară și o încheiere a judecătorului de drepturi și libertăți;

- 10 hotărâri judecătorești selectate de către candidat, respectiv: 4 decizii pronunțate în apel, o decizie pronunțată în contestație la verificarea măsurii asigurătorii, o încheiere de soluționare a plângerii la soluția de neurmărire, o încheiere pronunțată pe măsuri și excepții în camera preliminară, o încheiere în materia confirmării redeschiderii urmării penale, o decizie în procedura revizuirii și o încheiere a judecătorului de drepturi și libertăți asupra contestației împotriva arestării preventive;

- s-a depus copia diplomei de doctor în drept;

- alte înscrisuri în limba română considerate relevante de către candidat, comunicate de acesta în procedura de înscriere la concurs, conform art. 5 alin. (7) din Regulamentul de concurs: lista premiilor acordate candidatului pentru lucrările științifice publicate, lista cărților și articolelor publicate, lista deciziilor de soluționare a recursurilor în interesul legii și a hotărârilor prealabile pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în care sunt citate lucrările candidatului;

- răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate de către comisia de evaluare, conform art. 14 alin. (6) din Regulamentul de concurs: nu a fost cazul;

- sesizări sau observații în legătură cu cele 30 de hotărâri judecătorești mai sus menționate, care se referă la criteriile de evaluare, primite din partea opiniei publice conform art. 12 alin. (11) din Regulamentul de concurs: nu a fost cazul.

II. Explicații solicitate candidatului de către comisia de evaluare:

a) Explicații solicitate candidatului: nu a fost cazul.

- b) Răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate: nu a fost cazul.
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate susținerile candidatului: nu a fost cazul.

III. Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice: nu a fost cazul.

- a) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, care se referă la criteriile de evaluare: nu a fost cazul.
- b) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice al căror conținut excede prevederilor art. 12 alin. (11) din Regulamentul de concurs: nu a fost cazul.
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate sesizările sau observațiile opiniei publice: nu a fost cazul.

IV. Criteriile de evaluare și punctajele acordate

- a) Capacitatea de analiză și sinteză

Punctaj acordat: 10 puncte

Motivare:

Capacitatea de analiză și de sinteză este evidentă atât în hotărârile depuse de candidat, cât și în hotărârile selectate aleatoriu de către comisia de evaluare.

Capacitatea de analiză se manifestă deplin, candidatul analizând separat fiecare probă și fiecare cerere sau apărare. În paralel, candidatul examinează critic considerentele din hotărârile deduse controlului său judiciar.

În concret, în deciziile pronunțate în apel candidatul prezintă succint starea de fapt reținută de către prima instanță, după care trece la propria evaluare a fiecărei probe, coroborarea acestora și concluzionarea stării de fapt (de ex., hot. 18, 21).

În procesul de individualizare judiciară a pedepsei se remarcă analiza proprie a gravității concrete a infracțiunii, a datelor ce caracterizează personalitatea infracțorului și sintetizarea acestora în aprecierea capacității de reintegrare socială a inculpatului, demers ce se materializează în stabilirea duratei sau quantumului pedepsei aplicate de către candidat (de ex., hot. 10 selectată).

Se observă preocuparea candidatului pentru analiza cauzei din oficiu, obiectiv pentru care nu omite să pună în discuția părților, în ședința de judecată, aspectele observate cu ocazia studierii cauzei.

Distinct, candidatul analizează dispozițiile legale incidente, cerințele esențiale ale infracțiunii și fiecare element constitutiv în parte. Cu titlu aparte, candidatul analizează efectiv jurisprudența relevantă, de cele mai multe ori prin prisma jurisprudenței CEDO.

În ceea ce privește capacitatea de sinteză, aceasta se manifestă cuprinzător, de exemplu, în hotărârile evaluate pronunțate în calea de atac hotărârile atacate sunt redactate pe scurt, iar motivarea căii de atac este rezumată, nefiind redactate detaliile susținerilor părților.

În toate hotărârile, considerentele candidatului sunt sintetice și marcate corespunzător.

În concret, sinteza efectuată se manifestă prin coroborarea probelor reținute, sublinierea aspectelor relevante sintetizării stării de fapt, iar, în final, prin sistematizarea stării de fapt, deci considerentele candidatului sunt rezultatul propriei sale sinteze a materialului probator.

Specificul sintezei realizate de către candidat rezidă în plasarea în context a instituțiilor procesual penale abordate (v. hot. depusă 5).

În concluzie, capacitatea de analiză se îmbină armonios cu capacitatea de sinteză, de cele mai multe fiind insesizabilă trecerea în considerentele candidatului la sinteza datelor analizate, ceea ce facilitează demersul său în identificarea chestiunilor de drept și în aplicarea legii.

b) Coerența în exprimare

Punctaj acordat: 9 puncte

Motivare:

Comisia de evaluare constată că hotărârile supuse evaluării prezintă o structură coerentă de natură să faciliteze parcurgerea acestora, structură evidențiată prin marcarea corespunzătoare de către candidat a trecerii de la redarea, în rezumat, a hotărârii atacate sau a actului de sesizare cu care a fost investit, la redarea, pe scurt, a motivelor pentru care părțile au formulat calea de atac ori a susținerilor sau apărărilor acestora, după care se marchează motivarea în fapt și în drept, dar și soluția adoptată.

În același timp, coerența exprimării este facilitată întotdeauna prin realizare sistematizării acuzației de către candidat (de ex. hot. 13).

Se remarcă preocuparea acordată unei exprimări îngrijite, a unui stil propriu, caracterizat printr-un limbaj elaborat, dar inteligibil pentru justițiabil, inclusiv în ipoteza abordării unor chestiuni doctrinare avansate.

În cauzele soluționate, candidatul urmează o ordine coerentă, începând cu tratarea chestiunilor de admisibilitate ori a celor privind interesul procesual al exercitării demersului procedural-tratat din perspectiva jurisprudenței Înaltei Curți de Casație și Justiție, inclusiv în materie civilă (de ex., hot. 24), continuând apoi cu cele prin care se tinde la trimiterea cauzei spre rejudecare și terminând cu cele ce evocă fondul cauzei.

Comisia a identificat hotărârea 5 depusă în care la pagina 26 se regăsește o exprimare incoerentă: *Pe de o parte, apărarea nu a putut justifica existența unor dispoziții legale a căror încălcare a fost nesocotită cu ocazia audierii acestor martori sau prin nereaudierea acestora.*

c) Argumentația din punctul de vedere al clarității și logicii

Punctaj acordat: 10 puncte

Motivare:

Comisia de evaluare constată că nu doar considerentele candidatului sunt prezentate clar, concis și complet, ci și hotărârile atacate, actul de sesizare ori apărățile părților sunt prezentate în această formă, fiind evidentă preocuparea candidatului pentru asigurarea clarității întregii hotărâri.

Hotărârile evaluate excelează, sub criteriul de evaluare analizat, prin redarea de către candidat, de fiecare dată, a legăturii logice dintre elementele probatorii ale stării de fapt reținute și elementele constitutive ale infracțiunii corespondente, cu trimitere precisă la elementul realizat sau neîndeplinit, astfel încât soluția procesuală se desprinde armonios și logic (de ex., hot. 22). Același tipar se regăsește în hotărârea 1 selectată, chiar dacă aceasta are ca obiect o plângere împotriva soluției de renunțare la urmărire penală.

Argumentația este clară, aspect facilitat prin prezentarea încă de la început a concluziei la care se ajunge în final; se continuă cu evaluarea probelor reținute corect/incorect la fond prin contrapunerea acestora cu probele administrate de către candidat, apoi cu argumentele referitoare la coroborarea probelor; coroborarea probelor include analiza caracterului lor direct sau indirect, a fiabilității mijloacelor de probă, dar și a credibilității declarațiilor, după care se conchide asupra probelor înlăturate de către candidat; concluzia întregului proces de coroborare se materializează în reținerea proprie a stării de fapt.

Argumentația continuă cursiv cu identificarea cu acuratețe a dispozițiilor legale și a jurisprudenței ori doctrinei incidente, apoi se deduce caracterul fondat/nefondat al criticilor/apărărilor; în final, concluzia apare desprinsă în mod logic, fiind cea prezentată la începutul argumentației.

În considerentele sale, candidatul nu ezită să surprindă contradicțiile existente în susținerile părților, demersul logic fiind unul exhaustiv (hot.24).

d) Încuviințarea sau înlăturarea argumentată a cererilor părților prin raportare la probe, principii și reguli de drept

Punctaj acordat: 8 puncte

Motivare:

Comisia de evaluare constată că în toate hotărârile evaluate cererile părților sunt soluționate motivat, prin raportare la ansamblul probator și la regulile de drept. Soluționarea cererilor părților este întemeiată pe dispozițiile legale incidente, dar și pe regulile și principiile de drept. De exemplu, în hotărârea 9, selectată, cuantificarea daunelor morale are loc pe baza principiului echității, însă plecându-se de la datele concrete ale cauzei, care sunt evaluate.

Un alt exemplu se regăsește în hotărârea 14, dar și în 21, în care candidatul analizează în concret, prin raportare la probe, cererea inculpatului de reindividualizare judiciară a pedepsei și concluzionează existența factorilor inhibitori reiterării comportamentului infracțional, motivarea sa fiind completă și efectivă.

Preocuparea candidatului pentru soluționarea argumentată a cererilor părților se observă inclusiv din forma argumentației, ce abordează la început redarea esenței cererii analizate pentru a fi evidențiată perspectiva principală a analizei desfășurate, după care se trece la motivarea propriu-zisă, ceea ce facilitează urmărirea argumentelor dezvoltate.

Comisia observă soluționarea cererilor formulate de către părți (de ex., hot. 17), cereri care sunt soluționate motivat (hot. depusă 2); în același timp, candidatul pune în discuția părților în ședință chestiunile de fond ce suscită discuții (hot. depusă 2, 4).

Atenția acordată de către candidat soluționării cererilor părților este efectivă, după cum se remarcă în hotărârea 19 în care candidatul, analizând dispozițiile legale speciale incidente, a stabilit aferent fiecărei plăți parțiale efectuate de către inculpat perioadele pentru care se datorează penalitățile cerute de partea civilă. Mai mult, în hotărârea 21 candidatul nu omite să se refere la cererile subsidiare.

Cererile părților referitoare la măsurile preventive primesc răspuns din partea candidatului, acesta analizând cu privire la fiecare inculpat în parte și în concret proporționalitatea și subsidiaritatea măsurii preventive, deci fără a expedia solicitările printr-o formulă generală (hot. 8 depusă).

Comisia de evaluare a identificat însă hotărârea depusă 4 în care candidatul nu a indicat temeiul de drept al soluției de clasare, deși procurorul de ședință l-a apreciat ca fiind eronat.

De asemenea, în hotărârea depusă 2, candidatul s-a rezumat să respingă cererea în probațiune ca neutilă, fără o motivare concretă și întemeiată în drept.

e) argumentarea coerentă și corectă din punctul de vedere al logicii juridice

Punctaj acordat: 10 puncte

Motivare:

Comisia constată că în toate hotărârile supuse evaluării este exercitată activitatea logico-juridică a candidatului, probele sunt analizate critic și coroborate coerent, astfel încât concluzia reținerii sau înlăturării acestora este desprinsă logic (de ex. hot. 12).

Argumentarea coerentă este, în același timp, expresia unui limbaj adecvat, concis și suplu, ușurința de exprimare fiind vădită, indiferent de terminologia doctrinară uzitată.

Ca exemple, nu singulare, de argumentare logico-juridică stau hotărârile 11 și 12.

În prima, regăsim mecanismul logico-juridic de aplicare a principiului *non-reformatio in pejus*:

Curtea va constata că instanța de fond i-a aplicat inculpatului pe lângă pedeapsa rezultantă de un an și 10 luni închisoare pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a) și b) Cod penal pe o perioadă de 2 ani, deși doar pentru una dintre infracțiunile săvârșite i-a aplicat pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a) și b) Cod penal pe o perioadă de 3 ani.

Având în vedere faptul că inculpatul este singurul care a atacat hotărârea instanței de fond, în vederea respectării principiului non reformatio in peius, reglementat prin art. 418 Cod procedură penal, Curtea va modifica hotărârea instanței de fond în sensul că în ceea ce privește pedeapsa complementară aplicată pe lângă pedeapsa principală pentru infracțiunea de trafic de droguri de risc, prevăzută de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 cu aplicarea art. 396 alin. (10) Cod procedură penală va reduce perioada de timp pentru care inculpatului i s-a interzis exercitarea drepturilor prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a) și b) Cod penal de la 3 ani la 2 ani, având în vedere că durata acestei pedepse aplicate pentru una dintre infracțiunile concurente reținute în cauză, nu poate fi mai mare decât durata pedepsei complementare rezultante aplicate pe lângă pedeapsă principală rezultantă.

În cea de-a doua, regăsim expus mecanismul logico-juridic de aplicare a legii penale mai favorabile, ce pleacă de la afirmarea regulii aplicării sale globale, confirmate prin Decizia CCR nr. 265/2014 și de la incidența în cauză a dispozițiilor legale penale succesive, apoi este analizată condiția negativă ca fapta să nu fie dezincriminată prin vreuna dintre legi, după care urmează coerent evaluarea lor prin comparare, utilizând criteriul *in concreto*.

Un alt element de remarcat, constă în acela că interpretarea logico-juridică a candidatului este subsumată imperativului evitării unei interpretări imprevizibile, care ar contraveni art. 7 din CEDO (v. hot. 22).

Interpretarea juridică a candidatului se remarcă în abordarea unor chestiuni de actualitate pentru jurisprudența națională, din perspectiva doctrinară de drept comparat (hot. 2 depusă).

f) Evitarea expunerii și detalierii aspectelor nerelevante în motivare

Punctaj acordat: 9 puncte

Motivare:

În considerentele redactate de candidat se remarcă sistematizarea acuzației deduse judecății, a hotărârii atacate, și a propriilor considerente, astfel încât hotărârile evaluate nu conțin aspecte nerelevante.

Aceeași abordare candidatul o pretinde instanței de fond, în situațiile în care aceasta în considerente doar preia actul de acuzare, fără o evaluare proprie (hot. 23).

Comisia de evaluare constată că în conținutul motivărilor sale sunt redat doar pasajele din jurisprudența citată care interesează cauza, fără a se recurge în hotărârile redactate la digresiuni inutile.

Totuși, Comisia de evaluare a identificat hotărârea depusă 8 în care candidatul redă la temeiul de drept al măsurii preventive toate ipotezele de arestare prevăzute de textul art. 223 alin. 2 din Codul de procedură penală, deși în cauză era incident un singur caz legal.

g) Redactarea dispozitivului într-o formă clară, concisă, aptă de a fi pusă în executare

Punctaj acordat: 7 puncte

Motivare:

Comisia observă că în cea mai mare parte a hotărârilor evaluate dispozitivul este clar, concis și apt a fi pus în executare. De exemplu, în hotărârea 15, ce conține un dispozitiv complex, candidatul marchează clar dispozițiile ce trebuie puse în executare.

S-au identificat însă hotărâri la care dispozitivul are de suferit sub aspectul clarității, deoarece cuprinde elemente de motivare specifice considerentelor, de exemplu, hotărârile 17 și 22 ori hotărârea 9 depusă.

Un alt exemplu îl regăsim în hotărârea 5 depusă:

Respinge ca inadmisibile cererile inculpatului S de sesizare a Curții Constituționale cu excepțiile de neconstituționalitate ale dispozițiilor art. 305 alin. (1) și (3) Cod procedură penală, art. 110 alin. (5) Cod procedură penală și art. 123 alin. (2) Cod procedură penală.

Respinge ca nefiind concludente și utile cererile inculpatului S de audiere a martorilor M1 și M2, față de obiectul probațiunii în faza de cameră preliminară.

Respinge ca nefiind concludente și utile cererile inculpatului S de atașare a dosarelor nr., nr., nr., nr. și nr. ale Curții de Apel, Secția Penală, față de obiectul probațiunii în faza de cameră preliminară.

Încuviințează proba cu înscrisuri solicitată de inculpatul S.

Respinge ca neîntemeiate cererile și excepțiile privind legalitatea sesizării instanței, regularitatea rechizitoriului...

h) Analiza și interpretarea probelor administrate

Punctaj acordat: 10 puncte

Motivare:

În hotărârile evaluate, candidatul analizează și interpretează adecvat fiecare probă din materialul probator, după care le prezintă pe toate sistematic, fapt ce facilitează coroborarea acestora și înlăturarea argumentată a probelor care nu se coroborează cu celelalte.

De exemplu, în hotărârea 13, starea de fapt reținută este întemeiată pe analiza probelor indirecte (pag. 5), coroborarea probelor directe (pag.6) și pe interpretarea acestora: *Lipsa certitudinii cu privire la situațiile de fapt constatate nemijlocit de martori constituie, în opinia Curții, un element decisiv în evaluarea forței probante a declarațiilor acestora și a aptitudinii acestor probe de a conduce la reținerea dincolo de orice dubiu rezonabil a comiterii infracțiunii de contrabandă de cei doi inculpați, în condițiile în care din concluziile raportului de expertiză nr./2014 întocmit de Institutul Național de Expertize Criminalistice - Laboratorul Interjudețean rezultă că o parte din urmele papilare ridicate din cele două autovehicule aparțin fie unuia sau altuia dintre inculpați, iar că o parte din ele aparțin altor persoane, ceea ce duce la concluzia logică că cele două autoturisme nu au fost folosite în mod exclusiv de cei doi inculpați (urma în litigiu notată „8” a fost realizată de zona hipotenară a mâinii drepte a numitului F ; nu se poate stabili dacă urma notată „9” a fost sau nu creată de unul dintre numiții F sau M ; urma notată „10” nu a fost realizată nici de numitul F și nici de numitul M ; nu se poate stabili dacă fragmentele de urme de pe folia notată „11” au fost sau nu create de unul dintre inculpați).*

Comisia de evaluare nu a identificat hotărâri în care candidatul să expedieze reținerea stării de fapt prin trimiterea la considerentele primei instanțe sau la materialul de urmărire penală.

i) Modul în care a fost respectată jurisprudența Curții Constituționale, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene, atunci când este cazul

Punctaj acordat: 10 puncte

Motivare:

Comisia de evaluare constată că în hotărârile evaluate, candidatul invocă din oficiu și la obiect incidența deciziilor Curții Constituționale a României, a deciziilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea recursurilor în interesul legii sau a hotărârilor prelabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (hot. selectate 1, 4, 6, 7, 12, 13, 20, 22, 24, 28, 29 și hot. depuse 1, 2, 3, 4, 6 și 10).

Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului nu este doar citată, ci și interpretată, după cum se observă în hotărârile selectate 2, 3, 5, 22, 27 și în hotărârile depuse 2, 3, 5, 6, iar a Curții de Justiție a Uniunii Europene în hotărârile selectate 2, 20 și în hotărârile depuse 6, 7 și 8.

Se observă că în considerentele sale candidatul acordă efect deplin jurisprudenței menționate sub acest criteriu de evaluare.

j) respectarea termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor

Punctaj acordat: 7 puncte

Motivare:

Curtea de apel a înaintat comisiei datele statistice privind activitatea candidatului în perioada 2015 - aprilie 2023.

Comisia de evaluare constată că au fost respectate termenele rezonabile de soluționare a cauzelor, în fiecare an din intervalul de referință perioadele medii de soluționare a cauzelor de către candidat fiind următoarele: 109 zile-2015; 81 zile-2016; 93 zile-2017; 88 zile-2018; 76 zile-2019; 93 zile-2020; 104 zile-2021; 88 zile-2022 și 88 zile-2023.

Candidatul, în anii 2015 și 2019, nu a înregistrat depășiri ale termenelor de redactare însă în ceilalți ani a înregistrat, după cum urmează: în anul 2016-16 hotărâri/din 259 redactate, termenul de motivare fiind depășit în medie cu 29 de zile; în anul 2017-17 hotărâri/din 202 redactate, termenul de motivare fiind depășit în medie cu 18 zile; în anul 2018-3 hotărâri/din 120 redactate, termenul de motivare fiind depășit în medie cu 22 de zile, iar în anul 2020-5 hotărâri/din 113 redactate, termenul de motivare fiind depășit în medie cu 9 zile.

În anii următori depășirile sunt nesemnificative: în 2021 și 2022 câte o singură hotărâre, iar în 2023 doar 2/din 64 redactate.

V. Punctaj total: 90 puncte.

Data: 8 august 2023

Comisia de evaluare pentru Secția penală

Jud.

Jud. C

Prof. univ. dr.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO